

บริการจัดจำหน่าย (Distribution Services)

1. ภูมิหลัง/ลักษณะธุรกิจ

การค้าบริการในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเจริญเติบโตค่อนข้างมาก ทั้งในเรื่องมูลค่าตลาด จำนวนผู้ประกอบการ และประเภทของธุรกิจในแต่ละสาขาบริการ มีการแตกกิจกรรมย่อยหลากหลายมากขึ้น แต่สำหรับการเจรจาเพื่อเปิดตลาดการค้าบริการระหว่างกัน จำเป็นต้องมีความชัดเจนในสาขาบริการต่างๆ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในระหว่างประเทศสมาชิก องค์การการค้าโลก (WTO) จึงได้กำหนดสาขาบริการออกเป็น 12 สาขา ซึ่งในแต่ละสาขายังจำแนกออกเป็นสาขาย่อยหรือกิจกรรมต่างๆ ลงไปอีก โดยให้สอดคล้องกับที่ United Nation (U.N.) กำหนดตาม Provisional Central Product Classification (CPC) โดยในส่วนของสาขาการจัดจำหน่ายนั้น ครอบคลุมกิจกรรม 5 กิจกรรมย่อย ดังต่อไปนี้

กิจกรรมย่อย	รหัส CPC / WT120	คำอธิบาย
A. บริการตัวแทนผู้เป็นนายหน้า (Commission agents' services)	621	การดำเนินการค้าในนามของบุคคลอื่นหรือเป็นผู้แทนจำหน่ายในนามของผู้ผลิต ผู้ค้าส่งหรือบุคคลธรรมดาอื่นๆ
B. บริการค้าส่ง (Wholesale trade services)	622	การบริการรวบรวมสินค้าจากผู้ผลิต และขายส่งสินค้าให้แก่ผู้ค้าปลีก อุตสาหกรรม ธุรกิจ หรือผู้ใช้บริการที่เป็นธุรกิจวิชาชีพ หรือแก่ผู้ค้าส่งอื่นๆ
C. บริการค้าปลีก (Retailing services)	631+632+6111+6113 +6121	การขายสินค้าปลีกโดยตรงถึงผู้บริโภค
D. บริการแฟรนไชส์ (Franchising)	8929	การขายสิทธิเฉพาะและเอกสิทธิ์ต่าง ๆ เช่น สิทธิในการใช้รูปแบบการค้าปลีกหนึ่งๆ หรือเครื่องหมายการค้า
E. อื่นๆ (Other)		กิจกรรมจัดจำหน่ายอื่นๆ ที่มีได้อยู่ภายใต้กิจกรรมย่อย 4 กิจกรรมข้างต้น

ประเด็นที่ยังเป็นที่ถกเถียงกันคือ การแบ่งกิจกรรมของบริการจัดจำหน่าย เนื่องจากเป็นสาขาที่มีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ มีหลายกรณีที่เกิดการผลิต การเป็นตัวแทนจำหน่าย การค้าส่ง และการค้าปลีก ไม่สามารถแยกจากกันได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ประกอบการบางรายจำเป็นต้องดำเนินการในหลายรูปแบบพร้อมกัน ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ ธุรกิจค้าส่งและค้าปลีก ซึ่งราคาสินค้าบางประเภทใกล้เคียงกัน และมีการบริการเสริมต่างๆ ที่คล้ายกัน เช่น การรักษาสินค้าคงคลัง การโฆษณา การบรรจุหีบห่อ การจัดเกรดสินค้า การแยกสินค้า บริการจัดส่ง บริการแช่แข็ง การดำเนินการที่เป็นส่วนประกอบของบริการขาย (selling) คลังสินค้า (warehousing) และศูนย์ซ่อมแซม (garage services) เป็นต้น

2. ลักษณะธุรกิจ/การให้บริการจัดจำหน่าย

2.1 การค้าส่ง (Wholesaling) จำแนกกว้างๆ ได้แก่

- สาขาผู้ผลิต (Manufacturers' branch) ได้แก่ ผู้ผลิตที่มีสินค้าคงคลัง (Manufacturers' sales branch with stock) และที่ไม่มีสินค้าคงคลัง (without stock)

- ผู้ส่งสินค้าซึ่งให้บริการเต็มรูปแบบ เช่น Wholesale merchants และ Industrial distributors

- ผู้ให้บริการเพียงบางส่วน เช่น Cash and carry, Drop shippers, Rack jobbers, Producers' cooperatives และ Truck wholesalers

- ผู้นำเข้าส่งออก (Importers, Exporters)

- ผู้รวบรวมผลผลิตทางการเกษตร (Assemblers of farm products)

ผู้ประกอบการค้าประเภทนี้มีทั้งขายส่ง ผู้ผลิต และผู้จัดจำหน่าย เช่น ตลาดไท แม็คโคร ดีทีแฮล์ม ยูนิลีเวอร์ เนสท์เล่ สหพัฒน์พิบูลย์ จอห์นสัน แอนด์จอห์นสัน คอลเกตปาล์มโอลีฟ ห้างขายยาอังกฤษตรางู และเซ็นทรัลเทรดดิ้ง เป็นต้น

2.2 การค้าปลีก (Retailing) จำแนกได้ตามลักษณะของสินค้าและบริการได้ ดังนี้

- ร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม (Traditional Trade) หรือร้านโชห่วย เป็นร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค ที่ยังคงไว้ซึ่งลักษณะการจำหน่ายสินค้าและบริการรูปแบบเดิม การจัดวางสินค้าไม่ทันสมัย ส่วนใหญ่เป็นร้านห้องแถวที่มีพื้นที่ไม่มาก การบริหารจัดการเป็นแบบครอบครัว การลงทุนน้อย ระบบการจัดการยังไม่ได้มาตรฐาน

- ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ (Modern Trade) เป็นร้านค้าที่มีการจัดการที่เป็นระบบ มีมาตรฐาน มีการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่วนมากเป็นการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน ทั้งในและต่างประเทศ มี 8 ประเภท ได้แก่

(1) **ห้างสรรพสินค้า (Department Store)** เป็นร้านค้าปลีกที่คัดสรรและจัดวางสินค้าคุณภาพดี หลากหลายระดับราคาให้ลูกค้ามีทางเลือกอย่างเต็มที่ตามกำลังซื้อของตนเอง เช่น ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัล เดอะมอลล์ โรบินสัน เป็นต้น

(2) **ซูเปอร์เซ็นเตอร์ (Supercenter) หรือ ไฮเปอร์มาร์เก็ต (Hypermarket)** เป็นร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยมุ่งเน้นจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีความหลากหลาย และจำนวนมาก (Mass Product) เน้นการบริหารภายใต้ต้นทุนที่ต่ำ เพื่อจำหน่ายสินค้าราคาประหยัด มีศูนย์กระจายสินค้า ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมสินค้าคงคลังให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยรับสินค้าจาก Supplier เพื่อมากระจายสินค้าต่อไปยังสาขาต่างๆ ห้างประเภทนี้ เช่น บิ๊กซี เทสโก้โลตัส เป็นต้น

(3) **Cash & Carry** เป็นธุรกิจดิสเคาท์สโตร์ (Discount Store) จำหน่ายสินค้าคร่าวละหลายๆ ในราคาขายส่ง เอื้ออำนวยให้ร้านโชห่วยสามารถหาสินค้ามาจำหน่ายได้เพิ่มขึ้นโดยไม่ต้องผ่านยี่ปั้ว ซาปั้ว โดยจำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพปานกลาง ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 60 เป็นสินค้าที่เป็น non-food ส่วนที่เหลือเป็นสินค้าอาหาร ส่วนใหญ่ลูกค้าต้องสมัครเป็นสมาชิก ไม่เน้นการให้บริการจึงมีพนักงานจำนวนน้อย เพื่อตัดค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนออก มีการบริหารจัดการเกี่ยวกับสินค้าคงคลัง (Inventory) ที่มีประสิทธิภาพ มีศูนย์กระจายสินค้า ทำหน้าที่ในการควบคุมสินค้าคงคลัง โดยรับสินค้าจาก Supplier มากระจายให้กับสาขาต่างๆ ห้างประเภทนี้ ได้แก่ แม็คโคร

(4) **ซูเปอร์มาร์เก็ต (Supermarket)** เน้นจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคคุณภาพในครัวเรือน ให้ความสำคัญกับสินค้าที่สด ใหม่ โดยเฉพาะกับสินค้าประเภทอาหารสด อาหารสำเร็จรูป และสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน เช่น ที่อซูเปอร์มาร์เก็ต และฟู๊ดแลนด์ เป็นต้น

(5) **ร้านค้าเฉพาะอย่าง (Specialty Store)** จำหน่ายสินค้าเฉพาะอย่าง เช่น บู้ทส์ วัตสัน มาร์ค แอนด์สเปนเซอร์ เป็นต้น

(6) **ห้างจำหน่ายสินค้าเฉพาะกลุ่ม (Category Killer)** จำหน่ายสินค้าเฉพาะอย่างที่คล้ายคลึงกับร้านค้าเฉพาะอย่างแบบ Specialty Store ต่างกันที่ ไม่มีการสต็อกสินค้าไว้ที่ร้าน เมื่อใดที่มีลูกค้ามาสั่งซื้อ ก็จะ order ไปที่ Supplier เช่น พาวเวอร์บาย ซูเปอร์สปอร์ต ออฟฟิศเมท และโฮมโปร เป็นต้น

(7) **ร้านสะดวกซื้อ (Convenience Store) หรือ Minimart** พัฒนามาจากร้านค้าปลีกแบบดั้งเดิม หรือร้านขายของชำ (Grocery Store) ผสมผสานกับซูเปอร์มาร์เก็ตแต่มีขนาดเล็กกว่า เช่น 7-eleven โลว์สัน และแฟมิลีมาร์ท เป็นต้น

(8) **การค้าปลีกแบบไม่มีร้านค้า (Nonstore retailing)** แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- การค้าปลีกโดยการตลาดทางตรง (Direct marketing) เช่น การค้าทางไปรษณีย์ การค้าทางโทรคมนาคม การค้าผ่านทางโทรทัศน์ การค้าอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ประกอบการประเภทนี้ เช่น ธุรกิจขายตรงแอมเวย์ มีสทิน ธุรกิจขายทางโทรทัศน์ ทีวีมีเดีย และการสั่งซื้อสินค้าผ่านเว็บไซต์

- การค้าปลีกโดยการขายตรง (Direct selling) เช่น การเดินขายของตัวแทนขาย หรือการเคาะประตูหน้าบ้านเสนอสินค้า

- การค้าปลีกโดยเครื่องอัตโนมัติ อาทิ การขายเครื่องดื่ม และขนมขบเคี้ยว ซึ่งมีการวางเครื่องอัตโนมัติตามหน้าศูนย์การค้า โรงเรียน โรงพยาบาล สถานบันเทิงและชุมชนต่าง ๆ

3. ภาพรวมการค้าสาขาจัดจำหน่าย

3.1 ความสำคัญต่อเศรษฐกิจโลก

บริการจัดจำหน่ายมีความจำเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การแข่งขันด้านบริการดังกล่าวทั้งด้านคุณภาพสินค้าและราคาทำให้ผู้บริโภคได้รับประโยชน์มากขึ้น จากทางเลือกที่หลากหลายและราคาที่สมเหตุสมผล

บริการจัดจำหน่ายเป็นสาขาที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของสมาชิก WTO เนื่องจากธุรกิจนี้มีการสร้างมูลค่าเพิ่มเฉลี่ยประมาณร้อยละ 10-20 มีน้ำหนักทางด้านเศรษฐกิจเป็นที่สอง รองจากภาคอุตสาหกรรมการผลิต (manufacturing) รวมทั้งเป็นธุรกิจหลักที่ก่อให้เกิดการจ้างงานในประเทศถึงประมาณร้อยละ 15-30 โดยเฉพาะการค้าปลีก ซึ่งมีการจ้างงานมากกว่าการค้าส่ง จึงทำให้สาขาจัดจำหน่าย โดยเฉพาะการค้าปลีกมีความสำคัญทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

จากดัชนีการพัฒนารัฐกิจค้าปลีก (Global Retail Development Index: GRDI) ของ AT Kearney ชี้ว่า ประเทศที่นำลงทุนในธุรกิจค้าปลีก (Market attractiveness) มากที่สุดในปี 2560 คือ อินเดีย (GDRI Score 71.7) รองลงมา คือ จีน (GDRI Score 70.4) และ มาเลเซีย (GDRI Score 60.9) ส่วนไทย อยู่ในอันดับที่ 30 (GDRI Score 37.8)¹

¹ “2017 Global Retail Development Index” ข้อมูลออนไลน์, ค้นหาวินาที 18 สิงหาคม 2560, จากเว็บไซต์ <https://www.atkearney.com>.

อันดับ ที่	ประเทศ	Market attractiveness (25%)	Country risk (25%)	Market saturation (25%)	Time pressure (25%)	GDRI score	Population (million)	GDP per capita, PPP	National retail sales (\$ billion)
1	อินเดีย	63.4	59.1	75.7	88.5	71.7	1,329	6,658	1,071
2	จีน	100.00	64.5	24.4	92.5	70.4	1,378	15,424	3,128
3	มาเลเซีย	77.1	87.1	23.3	56.2	60.9	31	27,234	92
30	ไทย	47.4	50.3	5.8	47.8	37.8	65	16,835	119
		0 = low 100 = high		0 = saturated 100 = not saturated	0 = no time pressure 100 = urgency to enter			PPP = Purchasing power parity	

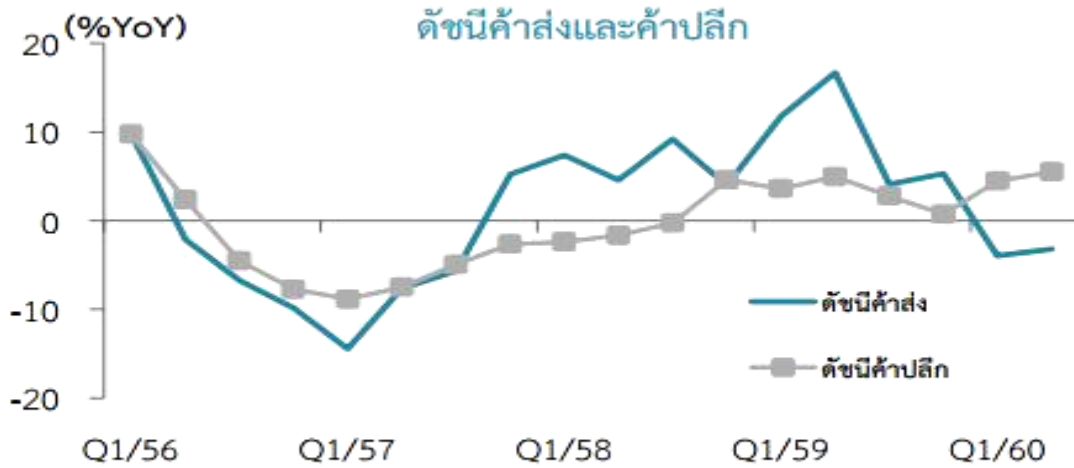
3.2 ภาพรวมธุรกิจจัดจำหน่ายในไทย

บริการจัดจำหน่ายเป็นสาขาที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ไตรมาสแรก ปี 2560 และแนวโน้มปี 2560 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่า สาขาการค้าส่งค้าปลีกมีการขยายตัวต่อเนื่องสอดคล้องกับการขยายตัวของการใช้จ่ายภาคครัวเรือน และการท่องเที่ยว ในไตรมาสที่สองของปี 2560 โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.0 ซึ่งใกล้เคียงกับไตรมาสก่อนหน้า (ร้อยละ 5.9) โดยได้รับปัจจัยสนับสนุนจากรายได้เกษตรกรที่ยังขยายตัวต่อเนื่อง รวมทั้งการขยายตัวของจำนวนและรายได้ในภาคการท่องเที่ยว โดยดัชนีการค้าปลีกเพิ่มขึ้น ร้อยละ 55 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า (ร้อยละ 4.5) มาจากการขยายตัวของยอดขายปลีกสินค้าหมวดไม่คงทน (ร้อยละ 4.2) ยอดขายหมวดห้างสรรพสินค้าและร้านค้าทั่วไป (ร้อยละ 2.3) ยอดขายหมวดรถยนต์ ซ่อมแซมรถยนต์ และน้ำมันเชื้อเพลิง (ร้อยละ 6.7) และยอดขายหมวดอื่นๆ (ร้อยละ 15.1) ส่วนยอดขายปลีกสินค้าคงทนลดลงต่อเนื่อง ประมาณ ร้อยละ 4.8 ในขณะที่ ดัชนีค้าส่งปรับตัวลดลงร้อยละ 3.2 และเป็นการปรับตัวลดลงในทุกหมวดสินค้า โดยรวมครั้งแรกของปี 2560 การผลิตสาขาการค้าส่งค้าปลีกขยายตัวร้อยละ 5.9 เทียบกับการขยายตัวร้อยละ 4.7 ในช่วงเดียวกันของปีก่อนหน้า โดยดัชนีการค้าปลีกขยายตัวร้อยละ 4.9 ส่วนดัชนีการค้าส่งลดลงร้อยละ 3.7 ²

ปี / ไตรมาส	2559	Q1-59	Q2-59	Q3-59	Q4-59	Q1-60	Q2-60
ดัชนีการค้า ปลีกค้าส่ง	5.0	4.6	4.7	5.2	5.6	5.9	6.0

ที่มา : http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5165&filename=QGDP_report

² “ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสที่สอง ปี 2560 และแนวโน้มปี 2560” ข้อมูลออนไลน์, ค้นหวันที่ 1 กันยายน 2560, จากเว็บไซต์ http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5170

หมายเหตุ: ไตรมาส 2 ปี 2560 เป็นข้อมูลเดือน เม.ย. - พ.ค.60
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา : http://www.nesdb.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5165&filename=QGDP_report

นับตั้งแต่ปี 2539-2541 ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งไทยมีวิวัฒนาการอย่างมาก โดยมีปัจจัยหลักจากการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว เศรษฐกิจของประเทศไทยเข้าสู่ภาวะวิกฤต รัฐบาลจึงส่งเสริมให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทย (ในช่วงเวลานั้น มีคาร์ฟูร์เพียงรายเดียว ที่ได้รับสิทธิภายใต้โครงการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI) ห้างค้าปลีกขนาดกลางขนาดเล็ก บางรายจึงปิดกิจการลง และรายใหญ่บางรายได้หาผู้ร่วมทุนจากต่างชาติ หรือให้ต่างชาติเข้ามาซื้อสัดส่วนหุ้นส่วนใหญ่ในกิจการในเวลาเดียวกันกับที่ค่าเงินบาทลดค่าลงเกือบร้อยละ 50 ในช่วงนั้น จึงเป็นโอกาสให้การเข้ามาลงทุนของชาวต่างชาติ โดยใช้กลยุทธ์แบบ pre-emptive investment คือ การเพิ่มสาขาอย่างรวดเร็ว ทั้งตามพื้นที่ต่างจังหวัด อำเภอ และชุมชน เพื่อให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำ รวมทั้งระบบการบริหารงานและการจัดจำหน่ายที่มีประสิทธิภาพ ใช้ราคาเป็นเครื่องมือในการแข่งขัน ทั้งยังมีเงินทุนที่มากกว่า ผลที่ตามมาคือ โครงสร้างความเป็นเจ้าของร้านค้าปลีกเปลี่ยนไป ห้างไฮเปอร์มาร์เก็ตและซูเปอร์มาร์เก็ตเปลี่ยนโครงสร้างการเป็นเจ้าของจากคนไทยเป็นคนต่างชาติมากขึ้น เมื่อรวมสองธุรกิจนี้ด้วยกัน ทำให้กว่าครึ่งหนึ่งของธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่ในไทยถูกควบคุมโดยนักลงทุนต่างชาติ โดยมีแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากบริษัทแม่ในต่างประเทศ

ในปี 2557 มีการสำรวจสัดส่วนค้าปลีกสมัยใหม่ หรือ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) มีสัดส่วนร้อยละ 40 และค้าปลีกดั้งเดิม (Traditional Trade) มีสัดส่วนร้อยละ 60 โดยธุรกิจค้าปลีกสมัยใหม่อยู่ในมือของกลุ่มทุนต่างชาติ ที่เป็นผู้นำในธุรกิจนี้ 3 รายหลัก คือ เทสโก้ โลตัส (1,700 แห่ง) บิ๊กซี (620 แห่ง) และ แม็คโคร (58 แห่ง)

3.3 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของธุรกิจจัดจำหน่ายของไทย

Strengths

- ผู้ประกอบการค้าปลีก/ส่งสมัยใหม่ของไทย มีความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจ (เก่งกว่าในอาเซียนหลายประเทศ)
- คนไทยมีความสามารถในการให้บริการ

Opportunities

- ตลาดอาเซียน โดยเฉพาะเวียดนาม เปิดเสรีสาขาจัดจำหน่ายให้ธุรกิจต่างชาติเข้ามาถือหุ้นได้ 100% (ภายใต้กรอบ WTO)

Weakness

- ผู้ประกอบการไทยขนาดเล็กมีเงินทุนต่ำ ใช้เทคโนโลยีน้อย และขาดความสามารถด้านการบริหารจัดการ การทำตลาดและการใช้ภาษาอังกฤษ

Threat

- นโยบายของรัฐไม่แน่นอน โดยเฉพาะนโยบายส่งเสริมด้านเงินทุน

ที่มา: โครงการศึกษาศักยภาพของประเทศไทยไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

4. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่กำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกโดยเฉพาะ แต่มีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจค้าปลีกในประเทศไทย ดังนี้

- 1) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
- 2) พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542
- 3) ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497
- 4) พระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการพาณิชย์และอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542
- 5) พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2518
- 6) พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542

7) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

8) กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของคนต่างด้าว ได้แก่ พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522 และระเบียบกรมการจัดหางาน ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการออกใบอนุญาต

9) กฎหมาย และระเบียบภายในที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

10) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะหุ้นส่วนบริษัท

11) กฎหมายเกี่ยวกับคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 - ในมาตรา 12 ประกอบกับมาตรา 34 (5) ในหมวด 4 เรื่อง การเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อประกอบธุรกิจ

12) กฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมการจัดจำหน่าย - ส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทที่เป็นเครื่องอุปโภคบริโภคที่อาจก่อให้เกิดอันตราย เช่น ยา วัตถุอันตราย อาวุธปืน และสินค้าพิเศษ เช่น สุรา

13) กฎหมายเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้า - ผู้ค้าปลีกจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมายมาตรฐานเฉพาะในกรณีที่เป็นสินค้าที่มีการควบคุมมาตรฐาน

14) กฎหมายที่เกี่ยวกับภาษีการค้า ปัจจุบันประเทศไทยใช้ระบบภาษีมูลค่าเพิ่มซึ่งบังคับใช้กับการประกอบธุรกิจทุกประเภทยกเว้นกิจการบางประเภท

ทั้งนี้ กฎหมายเหล่านี้ยังไม่มีกฎหมายใดที่เป็นข้อจำกัดต่อการเปิดเสรีในธุรกิจบริการจัดจำหน่ายอย่างชัดเจน แต่มีการจำกัดการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดใหญ่ต่างชาติในทางอ้อม โดยการ ใช้ พ.ร.บ. การผังเมือง พ.ศ. 2518 (เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม หรือผังเมืองเฉพาะ ซึ่งแต่ละจังหวัดกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินของท้องที่ต่าง ๆ โดยการกำหนดเขตท้องที่ที่ห้ามก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมค้าปลีกค้าส่ง หรือกำหนดลักษณะ ขนาด และหลักเกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับการก่อสร้างอาคารพาณิชย์กรรมค้าปลีกค้าส่ง) และ พ.ร.บ ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เพื่อกำหนดบริเวณห้ามก่อสร้างตัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงใช้อาคารบางชนิดหรือบางประเภทในบริเวณหนึ่งบริเวณใด

เรื่อง	กฎหมาย
การกำกับดูแล และการออกใบอนุญาต	<p>- ครม. มีมติเห็นชอบร่าง พ.ร.บ. ค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ...ในหลักการ เมื่อเดือน ธ.ค. 2552 และมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ร่วมกับสำนักงานผู้แทนการค้าไทยและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาปรับปรุงโดยใช้ร่างของกระทรวงพาณิชย์เป็นหลัก เนื่องจากได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนมาแล้วหลายครั้ง</p> <p>- ขณะนี้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ปรับปรุงร่างฯ เสร็จแล้ว และนำส่งกลับไปให้กระทรวงพาณิชย์เพื่อรอการพิจารณาจาก ครม. อีกครั้ง</p> <p><u>วัตถุประสงค์</u> - เพื่อจัดระเบียบการค้าปลีกค้าส่งบางประเภทที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อธุรกิจค้าปลีกค้าส่งดั้งเดิม</p> <p>- เพื่อให้โครงสร้างตลาดถูกต้องสมดุล เพื่อให้ผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งทุกประเภท ทุกขนาดอยู่ร่วมกันได้ภายใต้กติกาที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน</p> <p>- สนับสนุน ส่งเสริมธุรกิจรายเล็กดั้งเดิมให้มีการสร้างเครือข่าย รวมตัวกันดำเนินกิจกรรมทางการตลาด เพื่อลดต้นทุนให้มีความเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้</p> <p><u>สาระสำคัญ</u> - กำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสินค้าอุปโภค บริโภค ในชีวิตประจำวัน</p> <p>- ยกเว้นธุรกิจที่ไม่ส่งผลกระทบต่อโซ่ห่วงโซ่โดยตรง</p>

เรื่อง	กฎหมาย
	<ul style="list-style-type: none"> - ออกกฎกระทรวงกำหนดธุรกิจค้าปลีกค้าส่งที่ต้องขออนุญาต - มีพื้นที่ประกอบการตั้งแต่ 1,000 ตารางเมตรขึ้นไป มียอดรายได้ตั้งแต่ 1,000 ล้านบาท ขึ้นไป - กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข แยกตามประเภท ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เช่น บริเวณที่ตั้ง/ระยะห่าง วัน เวลาเปิดปิด - กำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่งรายย่อยให้มีความเข้มแข็ง <p>ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ กระทรวงพาณิชย์ต้องออกกฎกระทรวงกำหนดให้เป็นธุรกิจที่ต้องขออนุญาตประกอบกิจการเสียก่อน โดยให้ขออนุญาตจากอธิบดีกรมการค้าภายใน สำหรับการประกอบการในกรุงเทพฯ และในต่างจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกใบอนุญาต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ร่าง พรบ. การประกอบธุรกิจแฟรนไชส์ พ.ศ..... (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า อยู่ระหว่างเสนอกระทรวงเพื่อเข้าครม.) - หลักการและเหตุผล จัดระเบียบและส่งเสริมสนับสนุนการประกอบ ธุรกิจแฟรนไชส์ในไทย ตลอดจนเพื่อดูแลให้เกิดความเป็นธรรมทั้งแก่ผู้ขายและผู้ซื้อแฟรนไชส์ - ขอบเขต ร่าง พรบ.ฯ ไม่ใช่บังคับกรณีกับผู้ขายแฟรนไชส์มีภูมิลำเนาอยู่ใน ต.ปท. และทำสัญญาออกประเทศไทย เพื่อให้สิทธิผู้ซื้อแฟรนไชส์เข้ามาประกอบธุรกิจในไทยด้วยตนเอง แต่หากผู้ขายแฟรนไชส์ไม่ได้ประกอบธุรกิจด้วยตนเอง แต่มาขายแฟรนไชส์ต่ออีกในไทยก็จะถูกบังคับด้วย นอกจากนี้ ยังไม่ใช่บังคับกับธุรกิจ แฟรนไชส์บางประเภทที่ รมต. กำหนดร่าง พรบ.ฯ มุ่งให้ความคุ้มครองผู้ซื้อแฟรนไชส์เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจาก เห็นว่าเป็นผู้มีอำนาจในการต่อรองน้อยกว่าผู้ขายแฟรนไชส์
<p>การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว</p>	<p>พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542</p> <p>ธุรกิจบริการจัดจำหน่ายมีหลายกิจกรรม จำแนกภายใต้บัญชี 3 ท้ายพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้ต่างด้าวต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ได้แก่</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำกิจกรรมนายหน้าหรือตัวแทน (11) - การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรพื้นเมืองที่ยังไม่มีกฎหมายห้ามไว้ (13) - การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่า 100 ล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าต่ำกว่า 20 ล้านบาท (14) - การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค้าต่ำกว่า 100 ล้านบาท (15) - การขายอาหารและเครื่องดื่ม (19) - การทำธุรกิจบริการอื่นๆ ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง (20) ซึ่งตัวอย่างในธุรกิจค้า เช่น การให้เช่าพื้นที่ขาย เป็นต้น <p>นอกจากนี้ นิติบุคคลต่างด้าวสามารถใช้สิทธิยกเว้นจาก พ.ร.บ. ฉบับนี้ ตามบัญชีท้าย พ.ร.บ. ที่บัญญัติว่าธุรกิจค้าปลีกค้าส่งที่ถูกต้องอยู่ในบัญชี 3 ข้อ (14) และ (15) จะต้องมีเงินลงทุนน้อยกว่า 100 ล้านบาท ดังนั้น หากเกิน 100 ล้านบาท สามารถประกอบธุรกิจได้โดยไม่ต้องขออนุญาต</p>

เรื่อง	กฎหมาย
การทำงานของคนต่าง ด้าว	<p>พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551</p> <ul style="list-style-type: none"> - งานใดที่คนต่างด้าวอาจทำได้ในท้องที่ใด เมื่อใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง - ให้ออกกฎกระทรวงให้เสร็จภายใน 2 ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติมีผลใช้บังคับ ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวง ให้นายทะเบียนอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานใดๆ ได้ เว้นแต่งานที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522 <p>พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522 กำหนด 39 อาชีพห้ามคนต่างด้าวทำ โดยอาชีพที่เกี่ยวกับการจัดจำหน่ายมีอยู่ 2 อาชีพ ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> (6) งานขายของหน้าร้าน (28) งานนายหน้า หรืองานตัวแทน ยกเว้น งานนายหน้าหรืองานตัวแทนในธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

● **กฎหมายการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542**

ในหมวด 3 มาตรา 25 (1) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม (2) ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็นการบังคับโดยตรง หรือโดยทางอ้อมอย่างไม่เป็นธรรม ให้ผู้ประกอบอื่นซึ่งเป็นผู้ค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการหรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น

ประเด็นดังกล่าวข้างต้น สามารถนำมาใช้บังคับกับผู้ประกอบการค้าปลีกรายใหญ่ที่มีอำนาจซื้อเหนือตลาด โดยเฉพาะการจัดซื้อสินค้าจากผู้ผลิตและผู้ค้าส่งในราคาที่ต่ำมาก รวมทั้งการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมต่างๆ โดยเฉพาะเมื่อเทียบการซื้อสินค้าจากผู้ผลิตและผู้ค้าส่งของร้านค้าปลีกรายย่อย

ประเด็นที่สำคัญสำหรับกิจการค้าปลีกใน มาตรา 27 และ มาตรา 29 ได้แก่ มาตรา 27 ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจใดร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจอื่น กระทำการใดๆ อันเป็นการผูกขาดหรือลดการแข่งขัน หรือจำกัดการแข่งขันในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่ง ในลักษณะต่างๆ ได้แก่ กำหนดราคาซื้อหรือขายสินค้าเป็นราคาเดียว ทำความตกลงร่วมกันเพื่อครอบครองหรือควบคุมตลาด กำหนดแบ่งท้องที่ให้ผู้ประกอบธุรกิจแต่ละรายจะซื้อหรือจำหน่าย/ลดการจำหน่ายสินค้า กำหนดปริมาณการซื้อสินค้าจากผู้ผลิตและผู้ค้าส่งเพื่อจำกัดปริมาณสินค้าให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด และกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการซื้อหรือ การจำหน่ายสินค้าและบริการ เพื่อให้ปฏิบัติเป็นแบบเดียวกัน ในขณะที่ มาตรา 29 ห้ามมิให้ผู้ประกอบการธุรกิจกระทำการใดๆ อันมิใช่เป็นการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม ทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจอื่นๆ หรือเพื่อไม่ให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจได้ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ

ทั้งนี้ภายใต้ พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า ตามมาตรา 40 ผู้เสียหายอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืน มาตรา 25 มาตรา 27 และ มาตรา 29 มีอำนาจฟ้องคดีเรียกค่าเสียหายจากผู้กระทำการฝ่าฝืนนั้นได้

● **ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497**

กฎระเบียบการถือครองที่ดิน

นับแต่มีการแก้ไขประมวลกฎหมายที่ดินให้คนต่างด้าวสามารถถือครองที่ดินในประเทศไทยได้ พ.ศ. 2542 และกำหนดหลักเกณฑ์ใช้บังคับเมื่อวันที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดยื่นคำขอให้ได้มาซึ่งที่ดินแต่อย่างใด ทั้งนี้ มิได้รวมถึงกฎหมายอื่นที่สิทธิคนต่างด้าวสามารถถือครองที่ดินได้ เช่น

พ.ร.บ. ส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 พ.ร.บ. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 และ พ.ร.บ. ปีโตรเลียม พ.ศ. 2514 เนื่องจากกฎหมายที่ดินมีความเข้มงวด โอกาสที่จะถือครองยาวมาก นักลงทุน ชาวต่างชาติจึงหันไปใช้สิทธิภายใต้ พ.ร.บ.อื่น ซึ่งส่วนใหญ่ได้ขอใช้สิทธิภายใต้โครงการของสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สรุปกฎระเบียบการถือครองที่ดิน ดังนี้

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คนต่างด้าว สามารถครอบครองที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ไม่เกิน 1 ไร่ โดยต้องนำเงินมาลงทุนไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

กฎกระทรวงเรื่องการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้อยู่อาศัย ของคนต่างด้าว พ.ศ. 2545 (ประกาศใช้เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2545) มีดังนี้

- 1) ต้องดำรงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี (กฎหมายกำหนดไว้ 3 ปี แต่กฎกระทรวงเพิ่มเป็น 5 ปี)
- 2) เป็นที่ดินในเขตกรุงเทพฯ เมืองพัทยา เขตเทศบาลหรือเขตที่อยู่อาศัยตามกฎหมายผังเมือง
- 3) ต้องอยู่นอกเขตปลอดภัยทหาร
- 4) ต้องลงทุนในกิจการดังนี้

4.1 ซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทย พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทยพันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หรือพันธบัตร ที่รัฐบาลค้ำประกันเงินต้นหรือดอกเบี้ย

4.2 ลงทุนในกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ กองทุนอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบัน การเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์

4.3 ลงทุนในหุ้นเรือนหุ้นของนิติบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริม การลงทุน

4.4 ลงทุนในกิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ประกาศให้เป็นกิจการที่สามารถขอรับ การส่งเสริมการลงทุนได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

● พระราชบัญญัติผังเมือง พ.ศ. 2518

ปัจจุบันรัฐบาลได้ประกาศใช้กฎหมายผังเมืองควบคุมการขยายสาขากิจการค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง ได้ออกระเบียบเพิ่มเติมตาม พ.ร.บ. ผังเมือง พ.ศ. 2518 เพื่อควบคุมสถานที่ตั้ง กิจการค้าปลีกในพื้นที่ที่มีการควบคุมทั้งกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ทั้งนี้ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางผังเมือง ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย เกิดความสะดวกต่อชุมชน แก้ไขปัญหาการจราจร และดูแลสภาพสิ่งแวดล้อม สำหรับ ร้านค้าปลีกขนาดเล็ก ร้านสะดวกซื้อ และโชห่วยไม่ได้อยู่ภายใต้ระเบียบฉบับนี้ สาระสำคัญของระเบียบภายใต้ พ.ร.บ. ผังเมือง พ.ศ. 2518 มีดังนี้

- กิจการค้าปลีกขนาดใหญ่ ซึ่งมีพื้นที่จำหน่ายสินค้าตั้งแต่ 1,000 ตารางเมตรขึ้นไป จะต้องมิใช่สถานที่ตั้งห่างจากศูนย์กลางชุมชนอย่างน้อย 15 กิโลเมตร ในแต่ละร้านหรือสิ่งก่อสร้างสำหรับกิจการค้าปลีกจะต้อง ให้ห่างจากสี่แยกหรือทางตัดร่วมอย่างน้อย 500 เมตร และให้ด้านหน้าห่างจากริมถนน 70 เมตร ด้านข้าง ห่างจากริมถนน 20 เมตร รวมทั้งจะต้องมีพื้นที่ว่างเปล่า หรือพื้นที่สีเขียวร้อยละ 30 ของอาณาเขตกิจการ ค้าปลีก

- กิจการขนาดกลาง ซึ่งมีพื้นที่จำหน่ายสินค้าตั้งแต่ 300 ถึง 1,000 ตารางเมตร แต่ละร้านหรือ สิ่งก่อสร้างสำหรับกิจการค้าปลีกจะต้องให้ห่างจากสี่แยกหรือทางตัดร่วมอย่างน้อย 100 เมตร และให้ด้านหน้า ห่างจากริมถนน 50 เมตร ด้านข้างห่างจากริมถนน 15 เมตร

- สำหรับกิจการขนาดเล็กซึ่งมีพื้นที่จำหน่ายสินค้าน้อยกว่ 30 ตารางเมตรไม่ถูกจัดอยู่ในการควบคุมของระเบียบภายใต้ พ.ร.บ. ผังเมือง พ.ศ. 2518

ในการขออนุญาตจัดตั้งสาขาค้าปลีกในแต่ละจังหวัด จะต้องยื่นขออนุญาตต่อคณะกรรมการที่แต่งตั้งภายใต้ระเบียบนี้ โดยในแต่ละจังหวัดจะมีคณะกรรมการรับผิดชอบประกอบไปด้วยผู้แทนจากภาครัฐ หอการค้าจังหวัด สาขาสมาคมอุตสาหกรรมไทยประจำจังหวัด และผู้เชี่ยวชาญในด้านต่างๆ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการซึ่งมีอำนาจในการใช้ดุลยพินิจให้การยืดหยุ่นระเบียบข้อบังคับได้

● **พระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการพาณิชย์และอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542**

การตราพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปว่าเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนเพื่อให้คนต่างด้าวมาลงทุนในประเทศไทย แต่แท้จริง พ.ร.บ. ฉบับนี้ตราขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายให้สามารถแปลงสิทธิต่าง ๆ เป็นทรัพย์สินเพื่อให้เป็นทุนได้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ใช้บังคับทั้งคนไทยและคนต่างด้าว โดยการเช่านั้นคนต่างด้าวสามารถเช่าได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยไม่จำกัดจำนวนอยู่แล้วเพียงแต่มีกำหนดระยะเวลาไว้ไม่เกิน 30 ปี (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 540) นับแต่มี พ.ร.บ. เช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อ พาณิชยกรรม ใช้บังคับเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2542 และมีกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ใช้บังคับเมื่อ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2543

หลักเกณฑ์การเช่าอสังหาริมทรัพย์

- 1) ต้องเป็นการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม ตั้งแต่ 30 ปีแต่ไม่เกิน 50 ปี
- 2) ประเภทพาณิชยกรรมที่มีการลงทุนไม่ต่ำกว่า 20 ล้านบาท
- 3) ประเภทอุตสาหกรรมที่สามารถขอรับการส่งเสริมจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
- 4) ประเภทพาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรมที่จะเช่า คนต่างด้าวต้องสามารถประกอบธุรกิจได้ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว
- 5) ต้องมีหลักฐานการนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในราชอาณาจักร หลักฐานการถอนเงินจากบัญชีเงินบาทของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ หรือหลักฐานถอนเงินจากบัญชีเงินฝากเงินตราต่างประเทศ
- 6) ที่ดินที่จะเช่าต้องอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม หรือเป็นที่ดินประเภทพาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง
- 7) การเช่าต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่
- 8) เมื่อครบกำหนดแล้วสามารถต่อระยะเวลาเช่าออกไปได้อีก 50 ปี
- 9) การเช่าที่ดินเกิน 100 ไร่ ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมที่ดิน
- 10) สิทธิการเช่าสามารถนำไปจำนองได้

● **พระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. 2542**

มาตรา 29 ระบุว่า ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการใดๆ โดยจงใจที่จะทำให้ราคาต่ำเกินสมควรหรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนซึ่งราคาของสินค้าหรือบริการ โดยคณะกรรมการว่าด้วยราคาสินค้าและบริการอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่ถือว่าเป็นการทำให้ราคาต่ำเกินสมควร หรือสูงเกินสมควร หรือทำให้เกิดความปั่นป่วนราคาของสินค้าหรือบริการใดก็ได้ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในประเด็นดังกล่าวสามารถที่จะนำไปใช้บังคับกิจการค้าปลีกที่มีการทุ่มตลาด หรือขายสินค้าที่มีราคาต่ำกว่าราคาขายปลีกทั่วไป หรือต่ำกว่าราคาขายส่ง

ข้อผูกพันของไทยในเวทีต่างๆ

- WTO

ในรอบอุรุกวัย ไทยผูกพันเปิดตลาดเฉพาะบริการตัวแทนจำหน่าย ให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามารวมหุ้นในธุรกิจบริการตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย ในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 49 และจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นทั้งหมด

- อาเซียน

ข้อผูกพันเปิดตลาดชุดที่ 9 ไทยผูกพัน บริการตัวแทนจำหน่าย (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49) บริการตัวแทนจำหน่ายเวชภัณฑ์ตามสัญญาจ้าง (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 70) บริการค้าส่งเครื่องกีฬา (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49) บริการค้าส่งเวชภัณฑ์ตามสัญญาจ้าง (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 70) บริการค้าปลีกสินค้าที่ผู้ขายเป็นผู้ผลิตเองในไทยภายใต้ยี่ห้อของตนเอง (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 70) บริการแฟรนไชส์ (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49) บริการแฟรนไชส์เกี่ยวกับฟาสต์ฟู้ด (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 70) บริการขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันเตา (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 49) บริการขายสินค้าทางไปรษณีย์สำหรับหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเครื่องเขียน (ต่างชาติถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 70)

- FTA ต่างๆ

- 1) TAFTA (Thailand-Australia Free Trade Agreement)

ไทยเปิดตลาดสาขาการจัดจำหน่ายให้ออสตรเลียสามารถเข้ามาทำ wholesale retailing และ installation เฉพาะสินค้าที่ผลิตโดยนิติบุคคลที่มีออสตรเลียเป็นเจ้าของร้อยละ 100 และต้องจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลในประเทศไทย

- 2) JTEPA (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)

ไทยผูกพันบริการขายส่งและขายปลีกสินค้าที่ผลิตในไทยโดยบริษัทญี่ปุ่นที่ให้บริการขายส่ง/ขายปลีกนั้น หรือบริษัทในเครือที่ยี่ห้อเดียวกัน และรถยนต์ที่ผลิตในญี่ปุ่น โดยบริษัทในเครือที่ยี่ห้อเดียวกัน (ร้อยละ 75) ยกเว้นการขายส่งและขายปลีกสุรา

- 3) ACFTA (ASEAN - China Free Trade Agreement)

ไทยผูกพันการเปิดตลาดในสาขาบริการจัดจำหน่ายในข้อเสนอผูกพันชุดที่ 3 ของ ACFTA เฉพาะกิจกรรมการบริการตัวแทนจำหน่าย ใน mode 2 และ 3 โดยผูกพันให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามารวมหุ้นในธุรกิจบริการตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย ในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 49 และจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นทั้งหมด สำหรับจีนได้เปิดตลาดบริการตัวแทนจำหน่าย ค้าส่ง ค้าปลีก โดยอนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ 100

- 4) AANZFTA (Agreement Establishing the ASEAN-Australia- New Zealand Free Trade Area: AANZFTA)

ไทยผูกพันเฉพาะบริการตัวแทนจำหน่าย โดยให้ต่างชาติเข้ามารวมหุ้นในธุรกิจบริการในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 49 และจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นทั้งหมด นิวซีแลนด์ผูกพันการเปิดตลาดในบริการตัวแทนจำหน่าย บริการค้าส่ง และบริการค้าปลีก โดยไม่มีข้อจำกัด ส่วนออสตรเลียผูกพันการเปิดตลาดในบริการตัวแทนจำหน่าย บริการค้าส่ง บริการค้าปลีก และบริการแฟรนไชส์

5) AKFTA (ASEAN - Korea Free Trade Agreement)

ไทยผูกพันเฉพาะบริการตัวแทนจำหน่าย โดยให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาร่วมหุ้นในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 49 และจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้ถือหุ้นทั้งหมด ส่วนเกาหลีผูกพันเปิดตลาดบริการตัวแทนจำหน่าย บริการค้าส่ง บริการค้าปลีก (ค้าส่งและค้าปลีกต้องมี economic needs test³ ในสินค้ารถยนต์ใช้แล้ว และเชื้อเพลิงก๊าซ) และบริการแฟรนไชส์

6) TCFTA (Thailand – Chile Free Trade Agreement)

ไทยผูกพันบริการตัวแทนจำหน่ายเฉพาะสินค้าทางการแพทย์ บริการขายส่งเฉพาะสินค้าทางการแพทย์ และขายปลีกสินค้าโดยผู้ให้บริการต่างชาติที่ก่อตั้งในประเทศไทย โดยผลิตสินค้าภายใต้แบรนด์ตนเองและต้องผลิตในไทยเท่านั้น โดยให้ต่างชาติเข้ามาร่วมหุ้นในธุรกิจบริการในรูปแบบบริษัทจำกัดเท่านั้น โดยมีสัดส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติไม่เกินร้อยละ 70 และบริการขายส่งที่ผลิตในไทยโดยนิติบุคคลที่มีคนชิลีเป็นเจ้าของร้อยละ 100 และต้องจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลในประเทศไทย

- **สนธิสัญญาไมตรี**

สหรัฐอเมริกาสามารถเข้ามาจัดตั้งธุรกิจทุกประเภทในสาขานี้ได้โดยใช้สิทธิภายใต้สนธิสัญญาทางไมตรี แม้ว่าสหรัฐฯ สามารถใช้สิทธิภายใต้สนธิสัญญา แต่สหรัฐฯ ยังเรียกร้องให้ไทยมีความโปร่งใสในการออก หรือใช้กฎระเบียบภายใน โดยเฉพาะการออกกฎระเบียบที่จะเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการต่างชาติ แม้ว่าปัจจุบันไทยไม่มีกฎหมายเฉพาะในสาขานี้ก็ตาม

³ Economic Needs Test คือการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ เช่น การออกใบอนุญาตสำหรับการจัดตั้งศูนย์การค้ารายใหม่

ตารางเปรียบเทียบพันธกรณีไทยในสาขาบริการจัดจำหน่ายในเวทีต่างๆ

กิจกรรม	กรอบความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ							
	WTO	AFAS (9 th)	TAFTA	JTEPA	TCFTA	ACFTA	AKFTA	AANZFTA
	(1) บริการข้ามพรมแดน	(2) การบริโภคนต่างประเทศ		(3) การจัดตั้งธุรกิจ			(4) การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา	
A. บริหารตัวแทนผู้เป็น แนวหน้า (Commission Agents' Services)	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบ บริษัทจำกัด ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 49% จำนวนผู้ ถือหุ้นต่างชาติต้อง ไม่เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน	<u>บริการตัวแทนผู้เป็น แนวหน้า (CPC: 62111-62118)</u> (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การร่วมลงทุน ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 70% ผูกพันใน รูปของบริษัทจำกัด ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 49% จำนวนผู้ ถือหุ้นต่างชาติต้อง ไม่เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน <u>บริการตัวแทนขาย เวชภัณฑ์ตาม สัญญาจ้าง</u> (ส่วน หนึ่งของ 62117) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การร่วมลงทุน ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 70% (4) ไม่ผูกพัน	●ไทยเปิดตลาด บริการขายปลีก และขายส่งที่ เกี่ยวข้องกับ การจำหน่ายและ ติดตั้งสินค้าที่ผลิต จากนิติบุคคล ออสเตรเลียที่ จัดตั้งในไทย ●นิติบุคคลที่ ให้บริการต้อง จัดตั้งในไทย โดย คนออสเตรเลีย สามารถถือหุ้น ได้ถึง 100% ●ปัจจุบันมีสินค้า กระเบื้องที่ใช้ สิทธิ์ดังกล่าว	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบ บริษัทจำกัด ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 49% (4) ไม่ผูกพัน	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบ ของบริษัทจำกัด ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 70% (4) ไม่ผูกพัน	(1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ไม่มีข้อจำกัด (4) ไม่ผูกพัน	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มี ข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบ ของบริษัทจำกัด ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 49% จำนวนผู้ถือหุ้น ต่างชาติต้องไม่ เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน	(1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบ ของบริษัทจำกัด ต่างชาติด้อยกว่า ไม่เกิน 49% จำนวน ผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่ เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน

กิจกรรม	กรอบความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ							
	WTO	AFAS (9 th)	TAFTA	JTEPA	TCFTA	ACFTA	AKFTA	AANZFTA
(1) บริการข้ามพรมแดน	(2) การบริการในต่างประเทศ	(3) การจัดตั้งธุรกิจ	(4) การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา					
B. บริการค้าส่ง (Wholesale Trade Services)	ไม่ผูกพัน	<u>ค้าส่งเครื่องกีฬา</u> (CPC: 62266) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบบริษัทจำกัดต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 49% จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน <u>ค้าส่งเวชภัณฑ์ตามสัญญาจ้าง</u> (CPC 1.1: 61273) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การร่วมลงทุนต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 70% (4) ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	<u>ค้าส่งสินค้าที่ผลิตโดยนิติบุคคลญี่ปุ่นที่จัดตั้งในไทย ภายใต้ยี่ห้อเดียวกัน และรถยนต์ที่ผลิตในญี่ปุ่น โดยบริษัทในเครือที่ยี่ห้อเดียวกัน</u> (1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่ผูกพัน (3) ไม่จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติ และร่วมหุ้นโดยกับคนไทยได้ไม่เกิน 75% จะได้รับอนุญาตตราใบที่สัดส่วนเงินกู้ต่อทุนที่ 3 ต่อ 1 หรือต่ำกว่าได้รับการคงไว้ (ยกเว้นการจัดจำหน่ายสุรากลั่น) (4) ไม่ผูกพัน	<u>ค้าส่งสินค้าทางการแพทย์</u> (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การร่วมลงทุนต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 70% ผูกพันในรูปแบบของบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนก่อตั้งในประเทศไทย (4) ไม่ผูกพัน <u>บริการค้าส่งที่ผลิตในไทยโดยนิติบุคคลที่มีคนชิลีเป็นเจ้าของร้อยละ 100 และต้องจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคลในประเทศไทย</u> (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) อนุญาตนิติบุคคลที่มีคนชิลีเป็นเจ้าของ 100% และต้อง	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน

กิจกรรม	กรอบความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ							
	WTO	AFAS (9 th)	TAFTA	JTEPA	TCFTA	ACFTA	AKFTA	AANZFTA
(1) บริการข้ามพรมแดน	(2) การบริการในต่างประเทศ			(3) การจัดตั้งธุรกิจ		(4) การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา		
					จดทะเบียนก่อตั้งนิติบุคคลในประเทศไทย (4) ไม่ผูกพัน			
C. บริการค้าปลีก (Retailing Services)	ไม่ผูกพัน	ค้าปลีกสินค้าที่ผู้ขายเป็นผู้ผลิตเองในไทยภายใต้ยี่ห้อตนเอง (ส่วนหนึ่งของ CPC 1.1: 624) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การร่วมลงทุนต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 70% (4) ไม่ผูกพัน		ค้าปลีกสินค้าที่ผลิตโดยนิติบุคคลญี่ปุ่นที่จัดตั้งในไทย ภายใต้ยี่ห้อเดียวกัน และรถยนต์ที่ผลิตในญี่ปุ่น โดยบริษัทในเครือที่ยี่ห้อเดียวกัน (1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่ผูกพัน (3) ไม่จำกัดจำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติ และร่วมหุ้นโดยกับคนไทยได้ไม่เกิน 75% จะได้รับอนุญาตตราบิตที่สัดส่วนเงินกู้ต่อทุนที่ 3 ต่อ 1 หรือต่ำกว่าได้รับการคงไว้ (ยกเว้นการจัดจำหน่ายสุรากลั่น) (4) ไม่ผูกพัน	ค้าปลีกสินค้าที่ผู้ขายเป็นผู้ผลิตเองในไทยภายใต้ยี่ห้อตนเอง (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) การร่วมลงทุนต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 70% (4) ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน
D. บริการแฟรนไชส์ Franchising	ไม่ผูกพัน	ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการเงินและไม่สามารถจับต้อง		ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน

กิจกรรม	กรอบความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ							
	WTO	AFAS (9 th)	TAFTA	JTEPA	TCFTA	ACFTA	AKFTA	AANZFTA
(1) บริการข้ามพรมแดน	(2) การบริโภคในต่างประเทศ		(3) การจัดตั้งธุรกิจ			(4) การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา		
		<u>ได้</u> (CPC: 8929) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบของบริษัทจำกัด ต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 49% จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน <u>เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ fast food</u> (CPC 1.1: ส่วนส่วนหนึ่งของ 733) (1) ไม่มีข้อจำกัด (2) ไม่มีข้อจำกัด (3) ผูกพันในรูปแบบของบริษัทจำกัด ต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 49% จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติต้องไม่เกินกึ่งหนึ่ง (4) ไม่ผูกพัน						
E. อื่นๆ (Others)	<u>รอบโตฮูไทยได้</u> เสนอผูกพันบริการ ค้าปลีกน้ำมัน เชื้อเพลิงและน้ำมัน อื่นๆที่ใช้กับ	<u>บริการขายปลีก</u> <u>น้ำมันเชื้อเพลิงและ</u> <u>น้ำมันเตา</u> (1) ไม่ผูกพัน (2) ไม่มีข้อจำกัด		ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน	ไม่ผูกพัน

กิจกรรม	กรอบความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ							
	WTO	AFAS (9 th)	TAFTA	JTEPA	TCFTA	ACFTA	AKFTA	AANZFTA
(1) บริการข้ามพรมแดน	(2) การบริการในต่างประเทศ		(3) การจัดตั้งธุรกิจ			(4) การให้บริการโดยบุคคลธรรมดา		
<p>เครื่องยนต์ (CPC 61300 และ บางส่วนของ CPC 63297) มี รายละเอียดดังนี้</p> <p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) ต่างชาติถือหุ้น ไม่เกิน 49%</p> <p>(4) ไม่ผูกพันยกเว้น ผู้มาติดต่อทางธุรกิจ และ ผู้โอนย้าย ระหว่างบริษัทใน เครือ พนักงานตาม เวลาที่กำหนด</p>	<p>(3) ผูกพันในรูปแบบของบริษัทจำกัด ต่างชาติถือหุ้นไม่ เกิน 49% จำนวนผู้ ถือหุ้นต่างชาติต้อง ไม่เกินกึ่งหนึ่ง</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p> <p><u>บริการขายสินค้า ทางไปรษณีย์ สำหรับหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และเครื่อง เขียน (CPC1.1: ส่วนหนึ่งของ 623)</u></p> <p>(1) ไม่ผูกพัน</p> <p>(2) ไม่มีข้อจำกัด</p> <p>(3) การร่วมลงทุน ต่างชาติถือหุ้นไม่ เกิน 70%</p> <p>(4) ไม่ผูกพัน</p>							

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
สำนักงานการค้าบริการและการลงทุน
กันยายน 2560